

Моніторинг поверхневих вод є складовою частиною державної системи моніторингу навколишнього природного середовища. І здійснюють його декілька державних органів, одним з яких є Міністерство охорони здоров'я України.

Лабораторні центри, що йому підпорядковані, спостерігають за якістю води відкритих водоймищ з урахуванням місць водокористування, згідно з якими водойми поділяються на категорії: I –шу та II – гу. Водоймами рибогосподарського призначення лабораторії не займаються. Вода таких об'єктів оцінюється за окремими правилами.

- **Водойми I-ої категорії** використовуються в якості джерел господарсько-питного водопостачання або для водопостачання підприємств харчової промисловості.
- **Водойми II-ої категорії** використовуються для рекреаційного призначення, і такі ж вимоги щодо якості води розповсюджуються також на воду водоймищ, що знаходяться в межах населених пунктів.

Щорічно досліджуються планові обсяги проб води відкритих водоймищ (I-ої та II-ої категорій) на визначення хімічних, мікробіологічних, паразитологічних, радіологічних показників. Хімічні показники включають дослідження на вміст пестицидів, фенолу, СПАР (синтетичні поверхнево активні речовини), а мікробіологічні в своєму складі мають дослідження на ЛКП (лактозопозитивна кишкова паличка), дослідження на визначення вірусів та холерного вібриону.

В 2019 році вода водоймищ I-ої категорії відповідала нормам по всіх показниках, що визначалися, в тому числі і за радіаційними. Ситуація по водоймах II – ої категорії наступна: 2,5 % води водоймищ не відповідали нормам за хімічними показниками, в 13,8 % проб води при її дослідженні на мікробіологічні показники визначалася ЛКП без

виділення збудників інфекційних захворювань. Гельмінти виділялися в 2,6 % досліджених проб, з яких 2,2 % проб мали відношення до води з місць відпочинку.

Під час оздоровчого сезону, з травня місяця до початку вересня, за рахунок місць відпочинку на воді обсяги лабораторних досліджень води відкритих водоймищ значно збільшуються, чого вимагає і ДУ "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України".

Для Закарпатської області в такій важливій справі, як охорона поверхневих вод від забруднення, тривалий час проблемою залишається відсутність в населених пунктах каналізаційних очисних споруд необхідної потужності, відсутність цивілізованих форм збору, зберігання, сортування та утилізації або захоронення твердих побутових відходів. Саме під час танення снігу, а також дощів значна кількість сміття змивається в річки, що призводить до механічного забруднення води відкритих водоймищ полімерними, синтетичними, пластмасовими відходами (використані ПЕТ-пляшки, одноразовий посуд, пакети, плівка та інші), з яких утворюються навіть острівці.

Кожному з нас слід цивілізовано відноситися до наших річок і пам'ятати, що всі вони — не тільки басейном р. Тиси, а ще й Чорного моря.